

NACZELNA
ORGANIZACJA
TECHNICZNA
POLSKI KOMITET
AUTOMATYCZNEGO
PRZETWARZANIA
INFORMACJI

DRUGA KRAJOWA
KONFERENCJA
INFORMATYKÓW

REFERATY

POZNAN 73

POZNAN 11-13 IV 1973

NACZELNA ORGANIZACJA TECHNICZNA
POLSKI KOMITET
AUTOMATYCZNEGO PRZETWARZANIA INFORMACJI

II KRAJOWA KONFERENCJA INFORMATYKÓW

Referaty

JAN KAGZMAREK

Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego
i Techniki

TADEUSZ WRZĄSZCZYK

Minister Przemysłu

Do użytku służbowego

JERZY BUKOWSKI

Przewodniczący Organizacji
Technicznej

POZNAŃ 11-13 KWIETNIA 1973

KOMITET ORGANIZACYJNY

składa podziękowanie

Zarządowi Głównemu Naczelnej Organizacji Technicznej
Ministerstwu Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki

Ministerstwu Górnictwa i Energetyki

Ministerstwu Komunikacji

Zakładom Elektronicznym ELWRO we Wrocławiu

za poparcie finansowe

II Krajowej Konferencji Informatyków w Poznaniu

Materiały wydano na prawach rękopisu
na odpowiedzialność autorów

Okladkę projektował
art. plastyk mgr Józef Skoracki

Wydanie I. Nakład 1000+25+25 egz. Ark. wyd. 54. Ark. druku 45.
Papier offsetowy kl. III 70 g format B-3 Oddano do druku 30. 1. 73 r. Druk
ukończono w marcu 1973 Zamówienie nr S/651/72

Wykonano w Zakładzie Graficznym Politechniki Poznańskiej
Poznań, ul. Ogrodowa 11, telefon 554-25

KOMITET HONOROWY

Przewodniczący – PIOTR JAROSZEWICZ

Prezes Rady Ministrów

Członkowie:

FRANCISZEK SZLACHCIC

Sekretarz Komitetu Centralnego PZPR

MIECZYŚŁAW JAGIELSKI

Wiceprezes Rady Ministrów

JAN KACZMAREK

*Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego
i Techniki*

TADEUSZ WRZASZCZYK

Minister Przemysłu Maszynowego

JERZY ZASADA

*Członek Komitetu Centralnego PZPR
i Sekretarz KW PZPR w Poznaniu*

JERZY BUKOWSKI

*Prezes Naczelnej Organizacji
Technicznej*

KOMITET ORGANIZACYJNY

- Przewodniczący* – Prof. dr inż. Z. JASICKI
Sekretarz Naukowy – Doc. dr inż. Z. KIERZKOWSKI
Sekretarz Organizacyjny – Doc. dr inż. A. FRYDRYSZAK

Członkowie:

mgr S. BAJKOWSKI, dr inż. K. BALIŃSKA, K. BOBIŃSKI (Przewodniczący Komitetu Gospodarzy), mgr inż. A. BOSSOWSKI, mgr inż. J. CHEŁCHOWSKI, inż. T. CZEKANOWSKI, mgr inż. R. DĄBRÓWKA, doc. dr W. FIJAŁKOWSKI, doc. dr J. GAŹDZICKI, dr A. GALINOWSKI, dr inż. Z. GACKOWSKI, mgr K. HAJDUK-POPŁAWSKA, inż. HAŁAWA, dr hab. inż. A. JANIČKI, prof. dr R. KULIKOWSKI, doc. dr E. KOWALCZYK, prof. dr hab. E. KĄCKI, prof. dr inż. L. ŁUKASZEWICZ, inż. D. MALICKI, mgr J. MALINOWSKI, mgr inż. Z. MAŁECKI, prof. dr hab. T. PECHE, prof. dr J. SEIDLER, mgr J. SCHMIDT (red. wydawnictw), mgr inż. J. SOBASZEK (Sekretarz Komitetu Gospodarzy), mgr inż. J. SOKOŁOWSKI, mgr inż. M. STAŃCZAK, dr inż. J. SZEWCZYK, mgr inż. R. TEREBUS, mgr inż. M. WAJCEN, mgr W. WIŚNIEWSKI, dr inż. J. ŻYDOWO

Spis treści

I. NIEKTÓRE PROBLEMY SYSTEMÓW CYFROWYCH

		str.
1. Jerzy Seidler	- Sieci łączności dla komputerów - Przegląd systemów i problemów .	15
2. Jerzy Seidler	- Optymalizacja sieci łączności dla systemów komputerowych	23
3. Janusz Łąski	- Dostępność funkcjonalna systemu liczącego	31
4. Jadwiga Kozłowska	- Wybrane problemy optymalizacji sieci informacyjnych pod względem niezawodności	39
5. Krzysztof Pawlikowski	- Wstępna charakterystyka wielodo- stępowych systemów informacyjnych o strukturze pętlowej	43
6. Wojciech Sobczak	- Odporność na zakłócenia systemów wielodostępowych	47
7. Zenon Kolkowski	- Koincydencyjna reguła odbioru w systemach wielodostępowych z do- stępem przypadkowym	51
8. Juliusz Lech Kulikowski	- Perspektywy systemów maszynowe- go przetwarzania informacji obra- zowej i graficznej	55
9. Gustaw Konopacki	- O pewnym modelu klasyfikacji	61
10. Andrzej Dziurnikowski, Antoni Bossowski	- O pewnej komputerowej metodzie wprowadzania i obróbki sygnałów ciągłych	69
11. Rafał Łaszkiwicz	- Metoda obliczania ilości informacji zawartej w elementach danych	73
12. Zbigniew Gackowski	- Systemy informatyczne	81
13. Zbigniew Kierzkowski, Maciej Marchow	- Modele struktur organizacji prze- twarzania danych dla wybranych obiektów	89
14. Ryszard Terebus, Janisław Muszyński, Jerzy Piotrowski	- Wielodostępne systemy cyfrowe na bazie sprzętu krajowego	97
15. Eugeniusz Bilski, Teodor Mika	- Projektowanie i budowa w Politech- nicie Wrocławskiej Wielodostępnego Systemu Abonenckiego (WASC) ..	105

16. Zbigniew Kierzkowski, Lesław Hipś, Romań Janecki, Maciej Marchow, Mieczysław Maruszewski,	- Wielodostępny system liczący przy Politechnice Poznańskiej dla obsługi środowiskowego laboratorium przetwarzania danych	113
17. Roman Warski, Antoni Bossowski	- Wspólna baza danych podstawą integracji	119
18. Henryk Siemaszko	- Struktury danych sieciowych w systemach elektroenergetycznych ...	127
19. Barbara Begier	- Realizacja systemu programowania LISP 1,5 dla maszyny z pamięcią dwupoziomową	135
20. Jan Kniat	- O rozszerzaniu języka LISP	143
21. Henryk Siemaszko	- Energetyczny Macierzowy Język Problemowy	147

II. PROBLEMY TRANSMISJI DANYCH

1. Eugeniusz Hącel	- Stan i kierunki prac z zakresu przygotowania produkcji urządzeń transmisji i zdalnego przetwarzania danych	157
2. Piotr Ostrowski	- Abonencka stacja zdalnego przetwarzania danych o małej szybkości pracy	161
3. Zenon Baran	- Krajowe opracowania w zakresie modemów średniej szybkości	165
4. Janusz Szczepański	- Doświadczenia z eksploatacji urządzeń transmisji danych typu FKCr-TS 0	173
5. Marian Dąbrowski	- Systemy transmisji danych średniej szybkości opracowywane w kraju .	179

III. KOMPUTERYZACJA PRAC INŻYNIERSKICH

1. Edward Kącki	- Zastosowanie języków symulacyjnych w pracach naukowo-badawczych	185
2. Jan Goliński	- O efektywności różnych algorytmów programowania nieliniowego	193
3. Andrzej Michnowski	- Maszynowe programowanie procesów technologicznych dla obrabiarzek sterowanych numerycznie	199
4. Marian Odyniecki	- Automataczne programowanie wiertarek sterowanych numerycznie ...	207
5. Antoni Kidybiński, Irena Lipa, Jan Fuchs	- Skomputeryzowana metoda modelowania mechaniki górotworu dla potrzeb górnictwa	215

6. Zdzisław Sokółski	- Prognozowanie filtracji pod budowlami piętrzącymi metodą symulacji komputerowej	223
7. Stanisław Nogły, P. Kukuczka, S. Oleszczuk	- Obliczenie parametrów sieci centralnego strzelania	231
8. Zdzisław Sokółski, Jan Madej	- Wykorzystanie maszyn cyfrowych w analizie stateczności skarp	235
9. Henryk Bałuch	- Komputeryzacja w projektowaniu i utrzymaniu nawierzchni kolejowych	239
10. Jerzy Węgierski, Janusz Woch	- Zastosowanie symulacji komputerowej w kolejnictwie i jej problemy	243
11. Jędrzej Gerwel, Jacek Małuszyński	- Analiza równowagi dynamicznej układu elektroenergetycznego na maszynie cyfrowej przy wykorzystaniu bezpośredniej metody Lapunowa	251
12. Zygmunt Sierosławski, Ewa Roguska, Zbigniew Kierzkowski	- Automatyzacja prac kosztorysowych przy użyciu maszyn cyfrowych ...	255
13. Zygmunt Sierosławski, Zbigniew Kierzkowski	- Modele informacyjne planowania miejskich sieci elektroenergetycznych	259
14. Waldemar Kukorowski, J. Bujalski	- Tworzenie bazy danych dla wybranych obliczeń elektroenergetycznych na emc serii ODRA-1300 ...	263
15. Leszek Mromliński	- Zagadnienie planowania remontów urządzeń wytwórczych w okręgu energetycznym	271
16. Stanisław Kondej, Ryszard Trafas	- Obliczenia konstrukcyjne na EMC dla określania zarysów	275
17. Jerzy Flakowski, Wanda Gryziecka	- Problemy informatyki w krajowej służbie hydrologiczno-meteorologicznej	281
18. Tomasz Sobczyk	- System automatycznego zbierania i dyspozycji danych meteorologicznych	289
19. Wanda Wiśniewska	- Kompleksowy system automatycznego przetwarzania informacji w służbie hydrologiczno-meteorologicznej	297

IV. KOMPUTERYZACJA STEROWANIA PROCESAMI TECHNOLOGICZNYMI

1. Stanisław Ziętarski	- Optymalizacja parametrów skrawania	307
------------------------	--	-----

2. Władysław Hejmo, J. Kmak, Stanisław Machnik, Stanisław Stanek, Andrzej Winskowski	- Układ centralnej rejestracji danych z procesu konwertorowego w Hucie im. Lenina	315
3. Władysław Hejmo, Stanisław Stanek, Stanisław Machnik, Ryszard Strzałkowski, Wenancjusz Taraska, Andrzej Winskowski	- System optymalizacji cięcia w walcowni ciągłej Huty im. Lenina	319
4. Barbara Kijowska, A. Bauer, A. Pożoga	- Program doradczy sterowniczej instalacji amoniaku w Zakładach Azotowych we Włocławku	327
5. Marek Kurowski, Tadeusz Siekierski, Tadeusz Kamiński	- System centralnej rejestracji danych	335
6. Tadeusz Kamiński	- Centralna Rejestracja Danych w Zakładach Azotowych Włocławek - doświadczenia wdrożeniowe i eksploatacyjne	339
7. Stanisław Góra, Stefan Jaskuła, E. Sroczan	- Schemat przepływu informacji w elektrowni wyposażonej w komputer	343
8. Stanisław Góra, Rafał Jurek, Jerzy Radojewski	- Cele zasadniczego oprogramowania komputera dla potrzeb elektrowni .	351
9. Marian Sobierajski	- Zagadnienie optymalnego kierowania ruchem elektrowni cieplnej ...	359
10. Zbigniew Mąka, Ryszard Kosiarski	- Zestaw komputerowy dla operatywnego nadzoru pracy krajowego systemu energetycznego	363
11. Zbigniew Grzywak	- Projekty systemu automatycznego śledzenia ruchu pociągów i wspomaganie decyzji dla Dyspozytury Okręgowej DOKP Katowice	371
12. Dominik Rutkowski	- Komputeryzacja nawigacji na przykładzie statku badawczego	375

V. KOMPUTERYZACJA ZARZĄDZANIA

1. Zbigniew Gackowski	- Rozwój i perspektywy komputeryzacji zarządzania	385
2. Andrzej Lisowski	- Cele i warunki komputeryzacji zarządzania	397
3. Andrzej Straszak	- Analiza systemowa organizacji gospodarczo-produkcyjnych - niezbędny krok w kierunku komputeryzacji zarządzania i sterowania ...	413

4. Stefan Abt	- Problemy sterowania rozwojem regionu	421
5. Antoni Nowakowski, Wojciech Olejniczak	- Makroekonomiczne aspekty budowy Krajowego Systemu Informatycznego	429
6. Andrzej Dąbkowski	- Informatyczny System Planowania Centralnego na tle KSI. CENPLAN	437
7. Andrzej Targowski	- WEKTOR - System dla potrzeb inwestycji	443
8. Jerzy Wójcik	- Doświadczenie z wdrażania informatycznego systemu sterowania inwestycjami WEKTOR	451
9. Romuald Rataj	- System sterowania zaopatrzenia rynku podażą usług, bilansowaniem dochodów i wydatków ludności MERKURY	455
10. Jan Żydowo	- Symulacja cyfrowa jako metoda planowania postępu prac w produkcji jednostkowej	459
11. Sławomir Proń	- System ewidencji i informacji w gospodarce rolnej i hodowlanej	469
12. Tadeusz Kostecki	- Zarys podsystemu „IMER” w systemie naukowo-badawczym rolnictwa	473
13. Andrzej Targowski	- Opis systemu „3P” (Prognoza, Program, Plan) stosowanego w KBI ..	477
14. Wiesław Grudzewski, Zbigniew Klonowski	- Komputeryzacja systemu zarządzania szkołą wyższą	485
15. Kazimierz Wcisło, Krzysztof Marski	- Różne aspekty zastosowania analizy czasowej oraz bilansu środków dla rozwiązania problemu planowania realizacji inwestycji	497
16. Stefan Zawadzki	- Decyzyjny system EPD „ESPER” dynamicznego planowania produkcji podstawowej i pomocniczej budownictwa	505
17. Teresa Kutczyńska	- Model informacyjno-decyzyjny zarządzania Kombinatem Budowy Domów	513
18. Bożena Gajewska, Arseniusz Przychodzień	- Automatyczny system planowania ..	519
19. Kazimierz Husarski	- Planowanie i koordynacja współzależnych inwestycji	525
20. Andrzej Oberski	- System N-W	533
21. Andrzej Grabski, Krzysztof Suleja, B. Dunaszewska, Jan Homa, Jerzy Lubecki, Julian Sawka	- Problemy zastosowań informatyki w działalności przedsiębiorstw budowlano-montażowych na terenie Śląska	537

		str.
22. Andrzej Zienkiewicz	- System PROKOR	543
23. Janusz Pankau	- Resortowy system planowania inwestycji w zakresie maszyn i urządzeń „NAMUR”	551
24. Andrzej Czyłok	- Kierunki i stan prac nad skomputeryzowanymi systemami planowania produkcji i inwestycji w przemyśle węglowym	555
25. Eugeniusz Pawełczyk	- Stan wdrażania systemów komputeryzacji prac analityczno-rozliczeniowych w przemyśle węglowym ...	561
26. Józef Hopaluk	- System rozdziału próżnych węglarek (RPW) w Katowickim Okręgu Kolejowym (KOK) z zużyciem ETO	567
27. Andrzej Truskolaski	- SKP - system kierowania przewozami towarowymi na PKP i jego pierwsze podsystemy decyzyjne ...	571
28. Jerzy Sokołowski	- Komputeryzacja procesu technologicznego pracy stacji rozrządowej	575
29. Jerzy Godwod	- Koncepcja sieci informatycznej kolejnictwa	585
30. Edward Kolbusz, Edward Kram, Ryszard Drażkowski, Maria Popiak, Tadeusz Saluszewski	- Typowe systemy EPD w przedsiębiorstwie	591
31. Antoni Soldenhoff-Szczuka	- Doświadczenia z prac wdrożeniowych indeksu materiałowego i ewidencji obrotu materiałowego za pomocą EMC	599
32. Janusz Pankau	- Zastosowanie ETO w planowaniu, ewidencji i kontroli zużycia materiałów	603
33. Ignacy Dziedziczak	- Księgowość w systemie informatycznym	607
34. Zofia Kralka, Maria Ryncarz, Danuta Jędrys	- Zastosowanie maszyn cyfrowych w pracach bankowych	611
35. Ryszard Dybanowski	- Z doświadczeń wdrażania branżowych systemów EPD	615
36. Odylon Marian Gewsola	- Optymalizacja oprogramowania w projektach SAPI w zakresie sporządzania zestawień wynikowych	619
37. Mirosława Folbrycht-Mačkowiak, Marek Majewski	- Zagadnienie struktur danych o zmiennej długości dla procesów przetwarzania na dużych zbiorach	623
38. Bolesław Warzecha	- Katowicki Bank Danych w systemie zarządzania	627

39. Edward Kram	- Organizacja pracy w pracowni projektowania systemów elektronicznego przetwarzania danych	631
-----------------	---	-----

VI. PROBLEMY KOMPUTERYZACJI PROCESÓW BIBLIOTECZNO-INFORMACYJNYCH

1. Czesław Daniłowicz	- Cele, metody i problemy automatyzacji procesów biblioteczno-informacyjnych w uczelni technicznej ..	641
2. Jerzy Walczyk	- Organizacja procesu przetwarzania danych w zautomatyzowanym systemie dokumentacji prac naukowo-badawczych	649
3. Andrzej Rogowski	- Wpływ ograniczeń technicznych na maszynową postać opisu bibliograficznego	655
4. Bogumił Szablowski	- Zewnętrzna postać danych w systemach bibliotecznych i informacyjnych wykorzystujących środki EPD	661

VII. KSZTAŁCENIE I DOSKONALENIE KADR W ZAKRESIE INFORMATYKI

1. Tadeusz Peche	- Kształcenie i doskonalenie kadr w zakresie informatyki	669
2. Krystyna Hąjduk-Popławska	- Zadania Krajowego Biura Informatyki w systemie kształcenia i doskonalenia kadr oraz ich realizacja ..	681
3. Krystyna de Mezer, Stefan Abt, Jadwiga Abt, Krystyna Kobus	- Formy kształcenia ekonomistów w zakresie informatyki	689
4. Stanisław Jarmark	- Wspomagane komputerowo nauczanie ze szczególnym uwzględnieniem programowania maszyn matematycznych	697
5. Mieczysław Bazewicz, Edward Achtelik	- Niektóre problemy strategii rozwoju zastosowań informatyki w szkołach wyższych w Polsce (tezy problemowe)	701
6. Mieczysław Rybak	- Przewidywany rozwój informatyki w szkolnictwie wyższym	705
7. Waldemar Kukorowski, Jerzy Sobaszek	- Szkolenie informatyków w Wielkopolsce	713

Inż. bud. Jerzy Wójcik,
Pracownia ETOBSYSTEM-Warszawa

DOŚWIADCZENIE Z WDRAŻANIA INFORMATYCZNEGO SYSTEMU STEROWANIA INWESTYCJAMI WEKTOR

Informatyczny system sterowania realizacją inwestycji WEKTOR zaprojektowany w ramach prac Komisji Ekspertów d/s Udoskonalenia Systemu Sterowania Inwestycjami jest narzędziem ułatwiającym sterowanie inwestycjami poprzez dostarczanie aktualnych informacji o procesie inwestycyjnym.

Urzeczywistnia się on w:

- wymaganiach dyscyplinujących i organizujących przygotowanie i realizację inwestycji - jakie stawia system wobec realizatorów inwestycji,
- reagowaniu systemu na każdą próbę odchodzenia od założeń przyjętych w momencie podjęcia decyzji inwestycyjnej,
- przypominaniu właściwym jednostkom o nadchodzących zadaniach i terminach, zapewniających sprawną realizację zamierzeń inwestycyjnych,
- generowaniu meldunków w przypadkach odchyień od założonych wzorców dla czasu, kosztu i efektów sterowanych inwestycji.

System WEKTOR usprawnia dotychczasowe formy działania władz odpowiedzialnych za realizację inwestycji, a szczególnie zespołów pełnomocników do spraw inwestycji, resortu budownictwa i innych władz centralnych zaangażowanych w sprawną przebieg realizacji.

Jednocześnie inwestorzy odpowiedzialni za realizację inwestycji uzyskują autentyczny priorytet przez związanie swoich partnerów w realizacji poza umowami dodatkowym systemem jednolitej kontroli prowadzonej przez władze centralne.

Od chwili wprowadzenia systemu priorytet posiadają jedynie inwestycje umieszczone na liście ważnych.

Zarządzenie Nr 63 Prezesa Rady Ministrów z dnia 22.08.1972 r. zalecono sukcesywnie od dnia 1 września 1972 r. do dnia 1 stycznia 1974 r. wprowadzać do systemu WEKTOR wszystkie inwestycje ważne dla gospodarki narodowej.

Wdrożenie, zorganizowanie obsługi oraz obsługę Systemu powierzono Ministrowi Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, zobowiązano ministrów oraz kierowników urzędów centralnych do wdrożenia systemu, polecono utworzenie odpowiedniej jednostki organizacyjnej (Biura Ocen i Analiz) w ramach Komisji Planowania przy Radzie Ministrów dla zapewnienia prawidłowej oceny i analizy przygotowania i realizacji przebiegu procesów inwestycyjnych w zakresie inwestycji sterowanych systemem.

System informatyczny dla sterowania inwestycjami ważnymi WEKTOR jest obsługiwany przez Pracownię Projektowania Systemów Informatyki i Doradztwa Organizacyjnego w Budownictwie „ETOBSYSTEM”.

Pracownia jest odpowiedzialna za zebranie danych, przesłanie i przetworzenie na komputerze IBM 360/50, weryfikację poprawności formalnej wyników i przekazanie ich zainteresowanym organizacjom, przede wszystkim w URM i poszczególnych resortach. Obsługę obliczeniową systemu pełni Ośrodek Obliczeniowy ZOWAR w Warszawie.

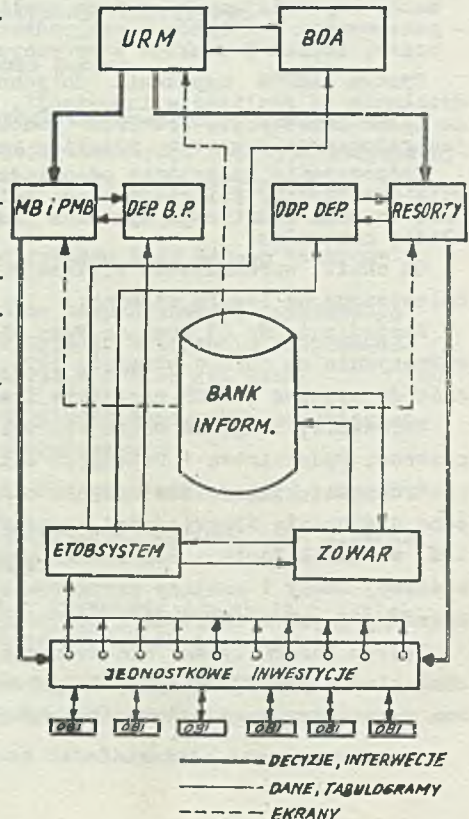
Organizacja obsługi systemu oparta jest na sieci informatorów pracujących na inwestycjach, którzy bezpośrednio przesyłają informację do Centralnego Banku Danych systemu. Odpowiednie działania dokonywane na podstawie uzyskanych informacji przebiegają w dotychczasowym znanym trybie.

Przesyłanie danych odbywa się telegraficznie, przez gońca i w miarę rozwoju sieci, urządzeniami teledacji. Każda informacja wprowadzona do systemu jest potwierdzana wydrukiem z komputera dla zainteresowanego.

Informacje o przebiegu realizacji inwestycji ważnych oprócz tabulogramów będzie można emitować na końcówkach ekranowych zainstalowanych w URM i w wyznaczonych resortach.

Obieg informacji w systemie przedstawiono na załączonym schemacie:

Wdrożenie systemu rozpoczęto w lipcu 1972 roku od nawiązania bezpośredniego kontaktu ze 190 inwestorami zgodnie z wykazem realizowanych w 1972 r. inwestycji ważnych dla gospodarki narodowej oraz dla wzrostu produkcji artykułów rynkowych. W czasie tych bezpośrednich kontaktów zapoznano kierownictwa inwestycji z zasadami działania systemu, zarejestrowano inwestycje w systemie, zasięgnięto informacji dotyczącej potrzeby wprowadzenia w pierwszej kolejności inwestycji. Uzyskaliśmy bardzo bogatą informację o potrzebie stosowania systemu i o przygotowaniu inwestycji do wprowadzenia systemu. Odpowiedzi wyrażających niechęć stosowania systemu otrzymaliśmy jedynie dwanaście, niecelowość jego wdrożenia z uwagi na kończącą się inwestycję - 20. Szczególna niechęć lub trudności w nawiązywaniu kontaktów rodziła się

na inwestycjach gdzie spotykano już się z wdrożeniem pewnych systemów informatycznych w sposób nieprawidłowy i niedający żadnych korzyści bezpośrednio inwestycji, a służących jedynie dla kontroli tej inwestycji przez jednostkę nadrzędną.

Stwierdzić należy, że istnieje wyraźne zapotrzebowanie bezpośrednich inwestorów na stosowanie systemu szczególnie dla inwestycji małych lub zlokalizowanych daleko od siedziby władz centralnych. Brak odpowiednich zarządzeń resortów i zjednoczeń dotyczących stosowania systemu oraz lęk inwestorów przed ich władzami zwierzchnimi utrudnia wdrażanie systemu.

Eksploatację systemu WEKTOR rozpoczęto w pierwszej kolejności na tych inwestycjach gdzie wynikła autentyczna jego potrzeba. Do końca b.r. przewiduje się wdrożenie systemu na 40 inwestycjach ważnych dla gospodarki narodowej. Z krótkiego okresu wdrażania systemu nasuwa się szereg spostrzeżeń, które zmieniają sytuację inwestorów i realizatorów inwestycji.

1. Dotychczasowy system informowania o inwestycjach dostosowany był do nakazowego systemu zarządzania.

System WEKTOR przystosowany do nowych parametrycznych form zarządzania zakłada inicjatywę szczebli niższych. Stąd pochodzenie informacji wzorcowej z niższych szczebli zarządzania.

Umieszczenie tej informacji i na jej podstawie generowanie alarmów odwraca funkcję władzy zwierzchniej. W systemie WEKTOR rola władzy polega na załatwianiu spraw, które z różnych względów nie mogą być załatwiane przez niższe szczeble zarządzania, wymagające interwencji:

- pomoc w ustalaniu informacji wzorcowej w wypadku odmowy realizatorów przyjęcia proponowanych terminów czy zakresów prac,
- zagrożenie realizatorów w wypadku odchylenia od wzorca,
- załatwienia problemów indywidualnych płynących z sygnałów o zagrożeniu realizacji / przyjęta i popularna już wśród realizatorów "czerwona kartka" sygnalizująca w systemie zagrożenie terminu węzłowego /,
- konieczność kompleksowego rozpatrywania informacji nie na zasadzie "krótkiej koldry", którą system natychmiast wykrywa.

2. System WEKTOR umożliwia rzeczywisty priorytet inwestycjom szczególnie ważnym dla gospodarki narodowej.

Na zasadzie sprzężenia zwrotnego system nie dopuszcza na listę inwestycji ważnych zbyt wielkiej ich liczby. Dzieje się tak przez automatyczne generowanie interwencji. Wydaje się, że nadmiar spraw do załatwienia zmusi do ograniczenia ilości inwestycji, ponieważ system uniemożliwi ignorowanie spraw inwestycji pojedynczej.

Dotychczas inwestycji ważnych dla gospodarki narodowej zawartych we wszystkich uchwałach i zarządzeniach było około 500. Obecny wykaz opracowany w maju 1972r. przez Komisję Planowania przy RM zawiera już ich 190. W roku 1973 systemem objęte zostają również inwestycje ważne noworozpoczynane w 1974r. aby można było je kontrolować w okresie przygotowania.

3. System WEKTOR przez konsekwentne pokazywanie całości planu realizacji inwestycji i oddanie inicjatywy planistycznej inwestorowi właściwie rozdziela funkcje.

Inwestor w zakresie inwestycji ważnych postuluje—realizator ustosunkowuje się do postulatu. W tradycyjnym układzie inwestycji ważnych inwestor musi uruchomić bardzo szeroki wachlarz działań dla sformułowania terminu. Przy prawidłowym użyciu systemu realizator musi uruchamiać działania celem uchylecia się od postulatu.

Przy wdrożeniu i eksploatacji systemu WEKTOR nie stwierdzono poważniejszych trudności na tych inwestycjach, które posiadały wykonane koncepcje realizacji zadań przy pomocy systemu planowania i sterowania realizacją jednostkowej inwestycji PROKOR. Natomiast najwięcej kłopotów przy wdrażaniu stwarza sformułowanie informacji wzorcowej, szczególnie zdarzeniowej na inwestycjach nieprzygotowanych i nie mających wykonanych żadnych koncepcji realizacyjnych.

Stosowanie systemu WEKTOR zmusza do właściwego przygotowania inwestycji, do opracowania koncepcji realizacji oraz do szczegółowej kontroli w okresie sterowania obejmującej czynności poprzedzające każde zdarzenie kontrolowane przez system, a prowadzonej przez generalnego realizatora inwestycji, generalnego wykonawcę lub inwestora.

System WEKTOR jak każdy automat wprowadza elementy podnoszące wiarygodność informacji. Inwestor nie może ustawiać lekkomyślnie wzorca realizacji, bo realizatorzy są o interesujących ich danych automatycznie powiadomieni.

Wywołuje to uzasadniony sprzeciw i konieczność jawnego wycofania się z niesłusznych żądań. To samo dotyczy aktualizacji wzorca. Inwestor nie może podać niewłaściwej informacji. Każda informacja dociera do wszystkich zainteresowanych przy prawidłowym ustawieniu o przeciwstawnych interesach i zostanie natychmiast zaprotestowana.

Reasumując stwierdzić należy, że system włączając w obszar działania wszystkich partnerów realizacji inwestycji, resorty realizujące oraz właściwe szczeble strategiczne rządu stwarza szansę poważnego uporządkowania jednej z ważniejszych sfer gospodarki narodowej jaką jest proces inwestycyjny.